

DIURNALU GLUMETIU SOCIALE-POLITICU-TOCU.

Fóia acést'a ese in tóta domineca,
— dar prenumerationile se priimescu
in tóte dílele.

Pretulu pentru Ostrunguri'a: pre anu
6 fi. pre 1/2 de anu 3 fi. pre unu tri-
luniu 1 fi. 50 cr.; éra pentru Strai-
netate: pre anu 8 fi. pre 1/2 de anu
4 fi. pre unu triluniu 2 fi. in v. a.
Unu esemplariu costa 10 cr.

Tóte siodeniele si banii de prou-
meratiune sunt de a se tranite la
Redatiunea direginte a diurnalului:
Aradu, Strat'a Teleki-ana, nrulu 27.

Insertiunile se priimescu cu 7 er. d
linia, si 30 er. tacse timbrale.

MORBURILE OSTRUNGARIEI IN URMAREA DUALISMULUI.

Némtiulu morbosu catra **magiarulu** morbosu: „Mái cumnate! déca la mine este numái unulu, dara la tine sunt duoi **draci** in fóle”.

(Doctorulu **Andrási** pentru sine: Aoleo Dómné! mintea-mi sta in loca. . . morbulu e mare si invehitu la amenduoi . . . ce o sà me facu, ca sà scapu de rusine si de respundere? Lumea ascépta multu dela mine; prósta lume! au nu seie ca, cà doctorii sunt siarlatani mari . . . Dar' totu-si cautu sà me prindu de ce-va, déca m'au chiamatu sà facu minuni. — Voiu prescrie si eu un'a un'a medicine paliative; — in urma voiu comandá *amputarea* inflatureloru. Incerearea ast'a drastica dreptu cà e multu periculósa chiaru pentru viét'a patientiloru, — dar' ce-mi pasa, cà-ei si in estu casu morbosii mei voru scapá de — si fíntiile loru!)

Mersulu natiunei romane d'in Ungari'a la aperarea patriei comune.

— Ari'a: dupa placu. —

Susu natiune romanésca!
Patri'a ta unгурésca
E ca sa se risípésca!
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Detorinti'a vi impune,
Domnirei a ve supne
Si a face lucruri bune;
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

D'in iubire crestinésca
Romanulu las' sa iubésca
Patri'a sa stramosiésca;
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Cà-ci Árpád-ulu celu vestitu
De dusimani elu v'a feritu, —
Ba si tare v'a iubitu (?)!
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Séu n'ati fostu si voi domni mari:
Sclavi, iobagi si mari pandari,
Croitori, càrpaci-cizmari? —
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Dar' acum n'aveti: dreptate,
Fratietate, libertate,
Si temnitie ferecate??
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Séu oficiele de statu,
Nu-su marfe de cumparatu?
Curse bune de tradatu?
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Regimulu nostu de presinte
Nu este la toti parinte?? —
Nu vorbesce dulci cuvinte?
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

N'avemu legi? n'avemu dreptate?
Lucruri bune for' pecate?
Intrigi bine calculate?
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

A ta nationalitate,
Nu-e calcata draga frate
In petióre multu spurcate?
Susu cu toti „kutya tehát“
Pentru tíera si 'mperatu! . .

Deci natiune romanésca
Pentru tíer'a unгурésca,
Unde-e iubirea fratiésca,
Lupta-te „kutya tehát“, —
Cà-ci me crede-a meritatu!!..

Trimbitiasiu.

PONE CANDU — TOTU ASIÈ?!

Precedinti'a:
(Animoso.)

De óre ce in 15. ianuarin 1872. st. n. se va tienè o congregatiune comitatense, éra statutele „Reuniunei nóstre politico-nationali“ defigu terminulu siedintieloru comitetului centrale alu seu pe diu'a premergatória fia-carei congregatiuni comitatense, pr'in acést'a am onóre a conchiamá siedinti'a comitetului centrale a „Reuniunei politico-nationali a tuturor romaniloru d'in comitatulu si cetatea Aradu“ pe 14. ianuarin 1872. s. n. dupa a média-di la 4. óre in localitatea indatinata, invitandu-ve a partecipá in numeru câtu de frumosu si a îndemnâ si pre membrii d'in giuru a comitetului comitatense la partecipare, atátu la siedinti'a comitetului centrale, câtu si la congregatiunea comitatense.

Aradu ¼. 1872.

Demetriu Bonciu.

Urmarea:
(Pianissimo.)

D'in vre o 250. membrii ai Comitetului centrale dela dis'a Reuniune s'au prezentatu 5. di cinci (!), cari apoi dandu buna sér'a unulu altui'a s'au imprasciatu cu buzele drimboiete,

Moralulu:
(Furioso.)

Pone candu — totu asiè?! cà-ci ne omóre indiferentismulu duiloru!!!

Suspínulu madamei Hungari'a la despartírea lui Andrásí.

Remai sanetósa!
Mi-a disu si s'a dusu.
Némtiulu reu me-apésa;
O sa peru acusi.

Cev'a d'in frumseti'a limbei magiare.

I.

„Én ezen embertelen, ember-megvetette, személyeknek nem engedelmesskedhetek.“

(Eu nu me potu supune acestoru persóne fore omenia si despretiuite de ómini.)

II.

„Szerfelette becses, édes, kedves és egyetlen egy, eszményképem, Etelke! Szegeden.“

(Preste mesura scumpulu, dulcele, dragalasiulu si uniculu meu idealu, Adela! in Seghedinu.)

Unei femei.

Buzele-ti sunt fagu de miere,
Si nectaru e-alu teu sarutu;
Totu-si de candu esci miere
Pre barbatu tristu l'ai facutu,
Cà-ci amaru l'ai amaritu
Cu necasu si cu uritu!

ESCRIERE de CONCURSU.

De óre ce câtu de curendu au a se intemplá alegerile de deputati la camer'a lui P ist'a, — se deschide concursu pentru câteva sute de Dr. Bancheri, cari trobue sa prescrie si sa dec mediulóce ajutoratórie busunareloru candidatiloru de deputati.

Supremati'a.

Dómne treznesce-i!

(Unu eco dela alegeri.)

Dómne tuna si treznesce.
— Déca ai potere 'n ceriu, —
Toti misieii-i prepadesce,
Baremi adi. déca nu ieri.

Ieri, candu bravii nosti ca lei
Pentru drepturi se luptau,
Candu de-ai nosti romani misiei
Pe ascunsu ne totu vindeau.

Sà castige — ne vindeau —
Hodolóne, bucaturi,
Daruri, ce stapanii dau
Unoru astu-feli de rupturi. --

Cari, fore ca sà trecnéscă
De fric'a lui Domnudeu.
Cu-o placere d'ăvolésca
Sugruma totu némulu seu:

Si-si ucigu ei si pre mama
Si pre frate si surori,
Numai ca sà-si iee vama
Dela-ai nosti impilatori. . . .

Cei ce-aru vrea ca sà sterpésca
Némulu nostru romanescu.
Ca-asiè apoi sà domnésca
Soiulu cel'a mongolescu.

Dar' tu Dómne mi-i treznesce,
— Déca ai potere 'n ceriu, —
Pre misici mi-i prepadesce.
Baremi adi, déca nu ieri!!

TAND'A SI MAND'A.

T. Óre de ce se interesă. **Osend'a** atât'a de multu de diregatorii romani la restauratiunea de mai de unadi, — scii colo, candu mergeamu sà votizam, — de totu i chiamă sà-i védia?

M. D'apoi ca sà-i védia, cari se au datu dracului, pre partea lui. . . .

T. Asiè am ganditu-o si eu.

S'a adevèritu.

Inaintea unui judetiu, unu talharius candu tocmai si spunea elu nevinovati'a sa, se intomplă de presiedintele stranută. Vedi dnule presiedinte! — dîse talhariulu de locu — că e adevèru ce spunu eu. Ba sà ierti — ilu intrerupsè presiedintele — că-e dreptu ce am cugetatu eu, că-ti voi spune. — Si ce-mi vei spune dle presiedinte? Acea, că esci unu strengarius mare, si vei avè trei ani de robia!

DE UNDE SE DERIVA CUVENTULU UNGURESCU „nadrág?”

Mi spuse o plugaritia, cà venindu ungurii la anulu 887. in tier'a nòstra, — erau imbracati numai cu nescepei de animale. La ee sesulu frumosu celu romanu, nepotendu suferi goletatea loru, d'in compatimire, li cinstea acestoru unguri càte o pareche de cióreci (ciucuri); dar' nesciindu vorbi cu acelu poporu selbatecu, se duceau la ei si dandu-li ciórecii li diceau numai: „na draga“! Ungurii gandindu cà cuvintele audite sunt numele obiectului daruitu. le-au adoptatu si ei in limb'a loru. si de atunci remase cuventulu: „nadrág.“

Si mintiun'a e vorba.

Nebotezatulu „Consortiu“ alu „Patriei“ d'in Pest'a ni spune pr'in baetielulu loru redactore, cumu-cà elu, adicate consortiulu, se va osteni si va lucră necontenitu pentru fericirea si salvarea onórei nòstre nationale. — — Dar' vedi noi pare-ni-se cà cunóscemu pre multi d'intre cei d'in consortiu de pr'in adunarile comitatense si de pe la alegerile de deputati dietali, pe unde ei asiè de grozavu ni au aperatu onórea nationale, in càtu Dieu ni rosiá obrazulu de — *rusinea loru*. . . !

BUVIGASBATE.

La diu'a de instalare
A fispanului nostu, care
Gratosu ni s'a tramisu,
Ca sà ne faca de risu, —
Intre multi care d'in care
In baseric'a cea mare,
Unde si Dragutiulu nostu
I-a cantatu unu „Bog da prostu“:
Badea Mitru, Buduroiu,
Cascan gurele-amendo!

Siarlatanaria nemtiésca.

Unu profesore de némtiu, séu mai bine dîsu unu siarlatanu Burcutescu, d'in Berolinu, cu numele Orlice, si-buciuma pr'in tóte diurnalele unu opu esitu d'in fundulu creriloru sei spre vendiare, d'in care opu — dupa cumu dîce elu — ori si cine póte află metodulu de a face *terno* — si *ambouri* càte numai va voi. — — Daru curiosu, cà siarlatanulu acel'a, care scie metodulu de a castigá in „lotria“, in locu de a-lu practisá elu insu-si, ca sà castige parale, spre a potè traí lumea alba, — elu inca se mai chinue a invetiá pre altii pe plata; séu póte cugeta dnulu siarlatanu nemtiescu, cumu-cà lumea e prósta? ori cà nemtiloru acum' tóte li sunt iertate si in Romani'a si pretotindenea? ! . . .

— Wart' a piszli! !

Ciguri-Miguri.

(§) In Rom'a sà se fia ivitu mai de una-di unu pruncu de alu lui **Antonelli**. — Cardinalulu trasu la respundere pentru scandalulu acest'a, a disu, cà elu, ca cardinalu, nu mai póte fi responsabile pentru nebuniile ce le-a facutu elu ca preotu simplu.

Respunsulu nu aru fi reu, dice Tand'a; — dóuedieci-si cincii inse totu-si aru meritá respunde Mand'a.

Meliti'a Redactiunei.

Dloru cari de aci 'nainte voru a se aboná la diurnalulu nostru li putema servi cu nrii dela inceputulu anului.

Lui Vas in L. — Diurnalulu s'a speduitu tuturoru prenumerantiloru, ce i-ai tramisu pone in diu'a de astadi. Cele-l-alte in epistóla particularia.

Dlul I. M. M. in *Blasia*: Pii bunu numai si incasza DTe dela respectivulu, ca-ci ca colectantu posodi mai multu titlu de dreptu de catu noi, cari i-amu tramisu numai diurnalulu la comanda DTele. Notariulu d'in B. inca i s'a spusutu. Salutari cordiali!

Dlul G. C. in *Zabr.* (Bonatu.) — Restantia depe anulu trecut u amu primitu cu multamire. Sa-ti tramitemu diurnalulu si mai departe ca-ci ai uitatu a face mentiune.

Dlul T. C. in *Köbánya*: La cerere ti-am tramisu lista nostra de prenumeratiune insocita de nrulu l. alu diurnalulu. Aceptu apromisiunea. Cea-l-alta dorintia inca se va implini. La Pest'a nu mai potutu afla, ca-ci de 4. septemari jaci in patu la Aradu; acum' mi este ce-va mai bine, si dupa reinsenatosiare voiu pleca spre Pest'a. Habitatiunea mea in Pest'a e: Schützengasse nro 5. I. Stock.

Dlul P. Cont. . . . in P. B. — Ti-amu implinitu cererea motivata inse aseptamul

Dlul I. S. in *Trica*: — Bucuros, inse te rogamu a tiene in evidintia terminulu. Pre sum'a cea capitale ce voi sa ni tramiti u'o sa cumparamu nemicu, ci delocu o vomu pred'a tipografulu, silografulu, etc. Grecesculu **Z** s'a eliminatu.

Dlul G. S. in O. D. — La cererea DTele respundemu in bun'a sperantia cu „Aminu“ adica lasie sa fia! Cele 3. versuri si gacitur'a primite si se voru publica. Era catu pentru „Romanulu glumeti“ parerea nostra este: ca tote operele DTele amoristice sa le publice pre rondu in cutare diurnalul amoristien, de unde apoi mereu sa se retipar'esca intr'o brosiura de sine statatoria in atite oempaltrie in cate voiesci, ca-ci estu-modu retiparirea aru costa forte pucaia si prin umare fiindu micu pretulu opulu, aru ave trecere mai mare. La d'in contra ai spus' multu cu elu si nu seimu cumu si candu ti-ai pot'e scote incai cheltuelile reali, ca-ci numerulu publiculu nostru iubitoriu de carti luca e micu, da forte micu. Exporto crede Ruperto! Calindariel' voru arm'a.

Proprietariu, editoriu si redactoru diriginte: **Mircea B. Stanescu.** — Girante respundictoriu si coredactore: **Basiliu Petricu.**

R E S P U N S U L U I C A T I U N I U N I X

Scire importanta pentru iubitorii sciintieloru istorice.

Avendu in vedere, ca opurile istorice sunt de unu folosu nemarginitu pentru toti acei cari pretindu a se numer'a intre omenii culti, si cu deosebire cunoscerea si studiarea istoriciloru nostri apare de o trebuintia inevitabile pentru totu sufletulu de romanu; sciindu mai departe, ca opurile cele mai renumite ale literatiloru romani de pe la finea secolulu trecut u pana la midiu-loculu acestui secolu cea mai mare parte s'au tiparitu la Bud'a in tipografi'a Universitatii reg. a Ungariei; Redactiunea acestui diurnal u facutu pasi la mentionat'a tipografia pentru de a pote face unu studiu seriosu d'in cartile literatiloru nostri tiparite acolo, si apoi a le scote d'in pulberulu uitarii pentru a le lati intre romanii setosi de cunoscintia esacta a opuriloru nostre literarie. Dar' spre adunc'a dorere a Redactiunei, acesta dorintia si bunavointia a trebuit sa suferu naufragiu, deorece cartile tiparite in tipografi'a universitatii d'in timpii cei mai vechii panala anulu 1849 in ori ce limba sa fia aparutu de abea cu doi ani mainainte cu totulu 400 de maji (centenarie) s'au vendutu la licitatiune publica ca nisce maculature cu unu pretiu bagatelulu; pr'in ce romanii au perdutu unu tesauru forte pretiosu pentru literatur'a nationala.

Dar' totu-si pentru de a pot'e repara in catu-va acesta perdere nationala si a lati intre romanii sciintia istoriei: Redactiunea acestui diurnal u s'a otaritu a retipari cu literile strabuniloru nostri cu incetulu tote operele classice ale istoriciloru nostri nationali si a le vinde cu unu pretiu forte moderatu; si adeca:

Redactiunea va tipari inainte de tote in „Foisior'a“ sa „**Istoria romaniloru**“ de Petru Maioru; d'in „Foisior'a“ acesta opulu intregu se va tipari deosebitu totu cu acele litere pentru o carte de sine statatoru. Totu la unu patariu de anu va esi de sub tipariu cate unu tomu si asia cu finea anulu opulu intregu va forma patru tomuri.

Fiacare tomu indata dupa apararea lui se va si tramite prenumerantiloru cu tota promptitudinea.

Pretiuulu de prenumeratiune s'a defiptu in modulu urmatoriu:

1.) Cei ce sunt prenumerati seu se voru prenumera la diurnalulu „Patria“ pe unu anu intregu deodata seu succeseva, voru primi istoria lui Petru Maioru cu **unu fiorinu v. a.**

2.) Cei ce nu sunt prenumerati la diurnalulu nostru, opulu intregu lu potu capeta cu **trei fiorini v. a.** daca ni voru tramite banii pana la finea lui Martie a. c.

3.) Pretiuulu de vendiare dela 1-a aprilie incolo va fi **cinci fiorini v. a.**

Candu va fi tiparitu opulu intregu, vomu aclude la „prevorbire“ biografi'a renumitulu auctorulu, si pentru de a pot'e completa acesta biografia: dorintia nostra este a aclude totu-odata si portretulu lui Petru Maioru; dar' fiinduca acesta pana asta-di nu ni l'amu

potutu procura, totusi propusulu nostru amu dori, se-lu potemu si realisa: dreptu aceea pentru portretulu autenticu alu lui Petru Maioru pr'in acesta se escrie concursu pana la finea lui Juniu, si atuncea tramitiatoriulu va fi premiatu d'in partea Redactiunei „Patria“ cu **patru galbeni imperatesci.**

Voindu noi a contribui catu de putienu pe altariulu literaturei romane cu retiparirea istoriei lui Petru Maioru si a inlesni procurarea opuriloru istorice romane: ni luamu libertate d'a recomand'a intreprinderea nostra seriosei atentiuni a romaniloru.

Pest'a 1/13. ianuariu 1872.

Redactiunea „Patriei.“

RESPUNSU.

Multu Stimata Domnule redactoru!

Pre'n sinurile aceste mi iau libertateu a declara, cumca imputatiunile P. T. Dlul redactoru alu „Albinei“ in varietatile d'in nrulu 103. ddo 1/20. dec. dimpreuna cu antecedent'a ironia me nimerescu nemeritatu. — Nu am luatu asupra-mi robulu de fericiri personale, dar' am cuventu a accepta dela diurnalistic'a de asta-di a se avent'a la 'naltimea mistunei. Departe de-a me face mentoru, nu sim partasiu la neci unu feliu de discordii nefaste. — Nu cunoscun neci consileratiuni personale, neci egoistece, de catu nevoile patriei mele si combaterea reulu cu ori ce pretiu chiaru si sub respunderea cea mai grea. — Un'a data pentru totu devn'a pastrandu reciproc'a stima me subsemnu

Dorn'a Candreni (Bucovin'a), in 26/12. 1871.

binevoitoriu:

Isidoru Procopenu,
preotu romanu.

BIBLIOGRAFIA si LITERATURA.

1. Dupa mai multi ani de intrerumpere la 15. Ianuariu 1872. a reaparutu „**Sionulu romanescu**“ ca foia baseric'esca, literaria si scolastica, sub redigerea dlui Dr. Gregoriu Silasi. Salutamu d'in tota anim'a reaparint'a acestui diurnal doritu, care de aci nainte va esi de 2 ori pre luna: in 1. si 15. a lunei, cuprindendu 1 1/2 — 2 cote. Pretiuulu: pre 1 anu 5. fi. v. a. pe diumetate de anu 2 fi. 50 cr. era pentru Romania si tierile straine: 14 lei seu franci pre intregu, si 7 lei pre diumetate anulu. A se adresa la Redactiune, in seminarulu gr. cat. centralu d'in Vien'a (Schönlatern-Gasse Nr. 10).

2. Totu la anulu nou apar'u in Iasi unu nou diurnal socialu cu numele „**Noulu Curieru romanu**“, avendu de redactore pre dlul Ionu Scipione Badescu. Acestu diurnal u va apare de 4 ori in septemana: Dumineca, Martia, Joi'a si Sambata. Pretiuulu abonamentulu pentru Austria este 5 fiorini in hartia pre 6 luue. — Se recomanda pr'in vendigerea de bunu gustu si editiunea eleganta.